Темперамент типтері.

Темперамент — жүйке саласының тума қасиеттерін туындайтын адамның жеке-дара өзгешелігі. Мәселен, қимыл-қозғалысы шапшаң, ұстамсыз, ылғи да күйіп пісуге дайын тұратын күйгелек адамдар болады. Мұндайлар істі бұрқыратып істейді, кейде қолын бір сілтеп сылқ түседі. Еті тірі, ойнақы, тынышсыз, шамданғыш, көңіл-күйі аумалы-төкпелі, жұртпен қарым-қатынаста тұрақсыз, пысық, бірақ бейқам келеді. Ғылымда бұлар **холерик** деп аталады.

Адамдардың енді бір тобы кісімен тез тіл табысады, өзін көңілді ұстайды, бұл аққөңіл қызу істің адамдары. Қысылып-қымтырылмайды, кісіге қайырымды, еті тірі, бірақ істі бастап, кейін тастап кетеді. Мұндай адамдарды **сангвиник** темпераментінің өкілі дейді.

Енді біреулер сақ, байыпты, байсалды, ынтымақшыл келеді. Әр ісін ойлап істейді, тұрақты, бірқалыпты жүреді, орынсыз асып-саспайды. Бір істі бастаса, оны аяқсыз қалдырмайды. Мінезі ауыр, көрсеқызар емес, қимыл-қозғалыстары баяу. Бұл **флегматик** темпераментінің өкілі.

Меланхолик темпераиментіне жататындар сәл нәрсеге ренжитін, өкпелегіш, тұйық, көп сөзі жоқ, пессимист,өте баяу қозғалатын жайбасар адам. Ол жасқаншақ, сіркесі су көтермейді, өте ынжық кісі «мен» деп ешқашан ұмтылмайды, өте ұялшақ, тартыншақ, жұрттан аулақ жүргенді жаны сүйеді.

Психолог: Жанұзақова Ж.Ш.

Сыныбы 8" А"

Оқушының аты-жөні Азабек Жез

Тұлғаны танып білудің диагностикасы (Темперамент)

1. **Мен өзімді кез-келген жерде:**

а) асықпаймын, ойланып барып айтамын

ә) айтуға жасқанамын, немесе ұяламын

б) ашық, бүкпесіз айтып қалаған уақытта сұрақ қоя аламын.

в) жан сала түсіндіруге тырысамын, түсіндіре алмасам қиналамын

2. **Мен көпшілік ортада:**

а) өзімді-өзім көтеріңкі, көңілді сезінемін

ә) өзімді бірқалыпты, байсалды ұстаймын

б) тыныш қана көзге түспей отырамын немесе мүлде көпшіліктен аулақ болуға тырысамын

в) тынымсызданып кетемін, бірақ өзімді топтың лидерімін деп санаймын

3. **Бастаған істі:**

а) тез бітіруге тырысамын, уақытынан бұрын аяқтағанды ұнатамын

ә) асықпай, соңына дейін тиянақтап орындаймын

б) өзіме сенімсіздік білдірсем, аяқтай алмаймын

в) басшылық жасап, бағыттап отырса, тез суып, тастап кетуім мүмкін

4. **Әр нәрсеге:**

а) қызықсам ішімде сақтаймын, бірақ көпке дейін әсерімді жоғалта алмай жүремін

ә) қызықсамда тез ұмытамын, келесіде басқа нәрсеге көңілім ауады

б) қызығамын

в) көрсеқызарлығым жоқ

5. **Өзгеге жағдайымды түсіндіргенде:**

а) аптықпай, аспай –саспай сөйлеймін

ә) жылдам, ым–ишараларымен, анық, түсінікті етіп жеткіземін. Паузалар мен интонацияларды сақтап сөйлеймін.

б) тез, қызу, айналамдағылардың назарын бірден аудара сөйлегенді жақсы көремін

в) тиісті жағдайда ғана ақырын сөйлеймін немесе ештеңе айтпай ішімде сақтауым мүмкін.

6. **Мен болған оқиға:**

а) сабырлы қараймын, ұстамдымын

ә) ашуландырса жылап қаламын, ренжітсе көпке дейін ұмыта алмай жүремін

б) тез ашуланамын, бірақ тез сабырға келемін

в) ашулануға тұрмайтын нәрсе деп қараймын

7. **Менің қозғалыс жағдайым:**

а) батыл, шапшаң қимылдаймын

ә) кейде шапшаң, кейде орташа қимылдаймын

б) баяу қимылдаймын

в) баппен қимылдағанды ұнатамын

8. **Ойымдағы орындалмаған жағдайда:**

а) жолым болмады деп қатты қынжыламын

ә) ештеңе етпес, бүгін болмаса ертең

б) салқын қараймын

в) ашуымды өзгеден алуым мүмкін немесе шыдамсызданып кетемін.

Психолог: Жанұзақова Ж.Ш

06.03.23

Темперамент бағалау шкаласы

8 «А» сынып оқушыларына жүргізілген темперамент анықтау диагностикалық жұмыстың нәтижесі

№	Зерттелушінің аты-жөні	А	Ә	Б	В	Темперамент типі
1	Ағабек Әсел	3	2	2	1	Сангвиник
2	Оразалы Аяжан	3	3	0	2	Сангвиник-Холер.
3	Тұрмахан Ішілік	0	3	2	3	Холерик-Меланхол.
4	Бахадыр Аян	4	2	0	2	Сангвиник
5	Сандыбай Еңлік	5	1	2	0	сангвиник
6	Дүйсенбай Еңлік	3	3	1	1	Сангвин-Холерик
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						

Педагог-психолог [signature] **Ж.Ш.Жанұзақова**

8"А" Азабек Әсел.

7-8 сынып оқушыларына арналған

СҰРАҚ – ЖАУАП

Қымбатты балалар! Сіздерді балалар мен жасөспірімдер арасында құқық бұзушылық пен қылмыстық іс-әрекеттердің шешімін табуға арналған – зерттеуге қатысуға шақырамыз.

Сіздерден төменде ұсынылған бірқатар сұрақтарға жауап беруге сұралады. Сауалнама жасырын түрде жүргізілетіндігіне назар аударуыңызды сұранамыз.

1.Сіздің оқу орныңызда төбелестік жағдайлардың орын алу жиілігі қандай?

А)Жиі
Б)Сирек
В)Ондай жағдай болмайды
Г)Жауап беруге қиналамын

2.Қыз балалар арасында төбелестік жағдайлар болып тұрады ма?

А)Жиі
Б)Сирек
В)Ондай жағдай болмайды
Г)Жауап беруге қиналамын

3.Төбелесудің негізгі себептері қандай? түсінбеушілік пен мейірімсіздіктің болмауы.

4.Сіздің мектебіңізде бопсалау, ақша немесе белгілі бір заттарды талап ету жағдайлары кедесіп тұрады ма?

А)Жиі
Б)Сирек
В)Ондай жағдай болмайды
Г)Жауап беруге қиналамын

5.Сіз және сіздің достарыңыз наша шегетін, улы заттарды қолданатын адамдарға қалай қарайды?

А)Жағымсыз
Б)Қалыпты
В)Мақұлдаймын

6.Қалада наша сатып алуға болатын орындарды білесіз бе?

А)Иә
Б)Жоқ
В)Жауап беруге қиналамын

7.Сіз бос уақытыңызды қалай өткізесіз? ойын ойнап телефондар қараймын, кітап оқимын,

8.Ата-аналарыңызбен қарым-қатынасыңыз қалай?

А)Жақсы, сенімді
Б)Бейтарап
В)Жаман

9.Сіз педагогтармен қарым-қатынасыңызды қалай бағалайсыз?

А)Әрине жақсы болуын қалар едім
Б)Қалыпты
В)Жақсы
Г)Жауап беруге қиналамын

10.Сізге зорлық-зомбылық жасалғанда, полицияға хабар бердіңіз бе?

А)Иә
Б)Жоқ
В)Жасамады

Шынайы жауаптарыңыз үшін рахмет!!!

8 «А» сынып оқушыларына

жүргізілген диагностикалық

зерттеу жұмысының

АНЫҚТАМАСЫ

2023 жылдың сәуір айының 04 күні бағытталған диагностикалық жұмыс жүргізілді.

Диагностикалық жұмысқа қатысқан оқушы 6 оқушы (жалпы 6)

Жұмыстың тақырыбы/аты Құқықбұзушылыққа сауалнама

Жұмыстың мақсаты Құқықбұзушылық пен қылмыстық іс-әрекеттерді анықтау.

Жұмыстың міндеттері Сауалнамаға шынайы жауап беру.

Жүргізілген жұмыстың сипаттамасы Оқушыларға сауалнама бланкі таратылды. Жалпы 10 (он) сұрақтан тұрады.

Нәтижесі Нәтижесі бойынша оқушылар оқу орнындағы төбелестік жағдайдың жиілігі сұрағына: „В - ондай жағдай болмайды" - 100% деп жауап берген. Қыздар арасында төбелестік жағдай сұрағына: "В - ондай жағдай болмайды" - 100%. Төбелестік жағдайдың негізгі себептері "түсініспеушілік" деп жазған. Бопсалау, ақша жинау мектепте болдыма сұрағына: „В - ондай жағдай болмайды" - 100% деп жауап берген. Улы заттар қолданатын достарыңа көз қарасың? сұрағына: А - жойылмағ - 67%, "Б - қалыпты - 33%. Улы зат сататын орындар білесіңбе? сұрағына: "Б - жоқ" 100% жауап берген. Бос уақытында барлығы үйінде өткізетінін айтты. Ата-аналарымен қарым-қатынасы „жақсы" деп белгілеген 100%. Педагогтармен қарым-қатынасы „қалыпты" деп жазған. Зорлық-зомбылық іс-әрекеттері жасалмаған деп 100% белгілеген.

Қорытынды „8 „А" сыныпқа жүргізілген сауалнама қорытындысы бойынша мектепте қылмыстық, құқықбұзушылық әрекеттер болмаған. Зорлық-зомбылық іс-әрекеттері де орын алмаған.

Психолог [signature] **Ж.Ш.Жанұзақова**

Агрессияны бағалау тесті

Бағалау шкаласы:
«А» жауапқа 1 балл
«Б» жауапқа 2 балл
«В» жауапқа 3 балл

Нәтижесін талдау: Барлығының қосындысын шығару керек.

39-44 балл жинағандардың агрессиясы бір қалыпты, өзін қорғауға жетерлік деңгейде, өмірде табысты болуға өзіне сенімділігі мен қабілетінің көрсеткіштері жеткілікті деңгейді.

45 және одан жоғары балл жинағандардың агрессивтілігі нормадан артық, көбінесе ұстамсыздық пен өзгелерге, ешкандай себепсіз, ерекше қаталдық көрсетеді. Өзінің алдына қойған мақсатына жету үшін қажетті әдіс-тәсілдерді өзі анықтайды. Отбасындағылар мен басқа қоршағандарға оның тигізетін әсерінің оң-терісімен есептеспеді. Сондықтан басқалар онша ұнатпайтынына өзі де таңырқамайды, ал егер реті келсе сол үшін оларды жазалайды.

35 және одан төмен балл жинағандар. Өз күші мен мүмкіндіктеріне сенімі төмен болғандықтан қоршағандармен тіл табысуға тырысады. Оларға батылырақ болу керек және өз дегеніне сенімін жоғарылатуға бар мумкіндіктерін пайдалануы керек.

Жеті және одан көп сұраққа 3 баллдан, сондай-ақ, жеті және одан аз сұраққа 1 балл жинағандардың агрессивтілігі бір нәрсені жөндеуден гөрі талқандауға бейімірек болғаны. Ол ойланбастан ұрыс-қағысқа барады, өзінің тік мінезділігінен басқалардың агрессиясын тудырады және шытырман жағдайларға алып келеді.

Жеті және оданда көп сұраққа 1 баллдан, сондай-ақ, жеті және одан аз сұраққа 3 баллдан жинағандар – өте тұйық адамдар. Олар агрессивтілік мінез көрсетпейді, бұл қасиеті өте төмен деңгейде дамыған.

Басқа көрсеткіштерге ие болғандардың агрессивтілігі нормада, өзін қорғауға жеткілікті және сыйысымды болуға ешқандай кедергі жасамайтын деңгейде.

8 „А" Ағабек Әсел

Агрессияны бағалау тесті

1. Кикілжің жағдайдан кейін келіспеушілікке келген адаммен татуласу жолдарын іздейсіз бе?
А. Барлық уақытта
1 Б. Кей кезде
В. Еш уақытта

2. Шытырман жағдайда өзіңізді қалай ұстайсыз?
А. Іштен тынасыз
2 Б. Сабырлық сақтайсыз
В. Өзіңізді ұстай алмайсыз

3. Сізді жолдастарыңыз қандай адам деп есептейді?
А. Өзін жоғары бағалайтын және өзгелерді көре алмайтын
Б. Жылы шырайлы
3 В. Байсалды және ақ тілекті

4. Жауапкершілігі мол жұмысты тапсырғанда:
1 А. Кішкене қауіптенемін
Б. Ешқандай тайсалмай қабылдайсыз
В. Өзіңіздің тыныштығыңызды ойлап бас тартасыз

5. Сіздің бір қағаздарыңызды рұқсатсыз біреу алып қойса:
А. Оның «жанын аласыз»
2 Б. Қайтарып беруді талап етесіз
В. Тағы бір нәрсе керек емес пе екен деп сұрайсыз

6. Егер сіздің кішіініңіз немесе сіңліңіз /қарындасыңыз/ мектептен кеш оралса оны қалай қарсы аласыз?
А. Сен не істеп, қайда жүрдің?
Б. Кешке дейін не бітірдің?
3 В. Мен уайымдай бастадым

7. Автокөлікке мінгенде өзіңізді қалай ұстайсыз?
А. Басқа машиналардан неге озып кетпи жүрміз?
2 Б. Қалай жүргенімен жұмысыңыз болмайды
В. Басқалардан озып кетуін талап етесіз

8. Өмірге көз қарасыңызды қандай есептейсіз?
А. Тепе-теңдікте
2 Б. Жеңілдікпен
В. Қаталдықпен

9. Ойлағаныңыз болмай қалғанда не істейсіз?
А. Оған өзгелер кінәлі
2 Б. Көнесіз
В. Осы жағдайдан кейін абайлап жүретін боласыз

10. Қазіргі жастарды опасыз болып кеткен деп көрсететін сынақ мақаларға қалай қарайсыз?
А. Жастардың ондай орындарға баруына тыйым салу керек
2 Б. Мәдени орындарды көбейтіп, жастардың бос уақытын көңілді өткізуіне жағдай жасау керек
В. Неге олардың барлығын құртпайды екен

11. Егер сіз отырайын деген орынға басқа біреу иеленген болса:
1 А. Соған бола неге жүйкемді тоздырдым?
Б. Мұғалімдерге оның түрі ұнаған шығар
В. Келесіде ерте келіп отырып аламын

12. Қорқынышты фильмдерге көз қарасым:
А. Қорқасыз
Б. Зерігесіз
3 В. Ұнатамын

13. Жолдағы көлік бөгеттерінің кесірінен сабаққа кешігіп қалсаңыз:
1 А. Сабақта мазасызданып отырасыз
Б. Оқытушылардың аяныш сезімін оятуға тырысамын
В. Ашуланмын

14. Спорттағы жетістіктерге көзқарасыңыз:
А. Барлық уақытта жоғары орындарды алуға тырысасыз
2 Б. Орын алмасаңызда Өзіңіздің жарыстарға қатысқаныңыз жетерлі дейсіз
В. Артта қалсаңыз ашуланасыз

15. Ресторан не кафеде Сізге қызмет көрсеткеніне көңіліңіз толмаса:
А. Ұрысқыңыз келмей, үндемейсіз
2 Б. Официантты шақырып алып оған ескерту жасайсыз
В. Кафенің иесіне барып шағымданасыз

16. Мектепке iнiңiзге не сiңлiңiзге /қарындасыңызға/ оқушылардың біреуі тиіссе
А. Мұғалімімен сөйлесесіз
2 Б. Тиіскен оқушымен сөйлесемін
В. Оған тура солай жауап қайтар деп үйретесіз

17. Сіз өзіңізді қандай адаммын деп есептейсіз?
1 А. Орташа
Б. Мен-мен /өзімшіл/
В. Барлық жерде жол табатын

18. Егер сізді бір бала қағып кетіп кешірім сұрай бастаса:
А. Мен өзімде кінәлімін
2 Б. Қоя бер, онда тұрған ешнәрсе жоқ
В. Алдыңа қарап жүрмейсің бе?

19. Оқушылар арасындағы тәртіпсіздіктер туралы газет мақаласына:
1 А. Қашан осындайларға қарсы шаралар қолданады екен:
Б. Мектепте оқушыларды ұрып-соғуға рұқсат беру керек
В. Барлығын оқушыларға жауа беруге болмайды, мұғалімдерде кінәлі

20. Егер сіз жануар болып туыуңызға мүмкіндік болса, олардың ішінен қайсысы болғыңыз келеді?
А. Жолбарыс не леопард
Б. Үй мысығы
3 В. Аю

38

8 «А» сынып оқушыларына

жүргізілген диагностикалық

зерттеу жұмысының

АНЫҚТАМАСЫ

2023 жылдың Сәуір айдың 10 күні диагностикалық жұмыс жүргізілді.

Диагностикалық жұмысқа қатысқан оқушы

Жұмыстың тақырыбы/аты Агрессияны бағалау тесті

Жұмыстың мақсаты Оқушылардың агрессия деңгейін анықтау.

Жұмыстың міндеттері Оқушы тестке өз ойын анық, шынайы түрде белгілеуі қажет.

Жүргізілген жұмыстың сипаттамасы Оқушыларға тест бланкі таратылады. Тест 40 сұрақтан, әр сұрақ 3 жауаптан тұрады.

8 «А» сынып оқушыларының тізімі

қ\с	Оқушылардың аты-жөні	Жинаған баллы
1	Агабек Әсел Багдатқызы	38
2	Дуйсенбай Еңлік Муратқызы	44
3	Оразалы Аяжан Болатқызы	42
4	Сандыбай Еңлік Маратқызы	45
5	Бахадыр Аян	30
6	Турмахан Ілияс	40
7		
8		
9		
10		

Педагог-психолог: Жанұзақова Жұлдызай